
RAPORT O STANIE GMINY BUDRY

za 2025 rok

Urząd Gminy w Budrach

ul. Aleja Wojska Polskiego 27

11-606 Budry

www.budry.pl

Spis treści

WSTĘP	4
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY	5
1.1. Położenie geograficzne gminy Budry.....	5
1.2. Władze lokalne.	6
1.3. Sołectwa.	6
1.4. Fundusz sołecki.....	7
1.5. Dane demograficzne.....	7
1.6. Zatrudnienie w Urzędzie Gminy w Budrach.	8
1.7. Gospodarstwa rolne.	8
1.8. Podmioty gospodarcze.	9
1.9. Organizacje pozarządowe.....	10
1.10. Otwarty konkurs ofert.	10
1.11. Związki, stowarzyszenia, fundacja.....	11
1.12. Współpraca międzynarodowa.....	11
2. SYTUACJA FINANSOWA GMINY	12
2.1. Budżet Gminy - według wykonania.	12
2.2. Dochody Gminy.	12
2.3. Wydatki Gminy.	15
2.4. Projekty – realizacja.....	16
2.5. Podatki i opłaty.....	22
3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	23
3.1. Sieć wodociągowa.	23
3.2. Kanalizacja.	23
3.3. Drogi na terenie gminy.	24
3.4. Zagospodarowanie przestrzenne.	25
4. REALIZACJA ZADAŃ OŚWIATOWYCH.....	26
4.1. Liczba uczniów.....	26
4.2. Stan zatrudnienia w szkołach.	26
4.3. Wydatki na oświatę i wychowanie.	27
4.4. Organizacja dowożenia uczniów do szkół.	28
4.5. Dożywianie dzieci w szkołach.....	28
5. KULTURA, SPORT, PROMOCJA GMINY	29
5.1. Gminny Ośrodek Kultury.	29

5.2. Dotacje.	30
5.3. Wydarzenia kulturalne i sportowe.	31
5.4. Gminna Biblioteka Publiczna w Budrach.	32
6. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA	34
6.1. Gospodarka odpadami.	34
6.2. Dane w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.	34
6.3. Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Budry.	35
6.4. Ochrona środowiska.	36
7. STAN MIENIA KOMUNALNEGO	37
7.1. Grunty gminne.	37
7.2. Budynki i lokale.	37
7.3. Gospodarowanie mieniem komunalnym.	38
7.4. Cmentarz komunalny w Budrach.	38
8. BEZPIECZEŃSTWO	40
8.1. Stan bezpieczeństwa i porządku publicznego.	40
8.2. Ochotnicze Straże Pożarne.	40
9. POMOC SPOŁECZNA	42

WSTĘP

Raport o stanie Gminy Budry został opracowany na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 662).

Wójt, co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy. Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

Celem przygotowania niniejszego raportu było uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną Gminy Budry.

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

1.1. Położenie geograficzne gminy Budry.

Gmina Budry posiada status gminy wiejskiej. Położona jest w północnej części województwa warmińsko-mazurskiego w północno-wschodniej części powiatu węgorzewskiego i zajmuje obszar 175 km². Na terenie gminy znajduje się 28 miejscowości zgrupowanych administracyjnie w 18 sołectwach. Na długości 18 km gmina graniczy z Rosją, natomiast bezpośrednimi sąsiadami po stronie polskiej są gminy: Banie Mazurskie, Węgorzewo i Pozezdrze. Gmina Budry jest gminą rolniczą – 71% powierzchni stanowią grunty rolne, 25% – lasy. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosi 20 ha.

Położenie gminy Budry w pow. węgorzewskim.
Źródło: www.powiatwegorzewski.pl

Położenie gminy Budry w województwie warmińsko-mazurskim
Źródło: <https://olsztyn.kbw.gov.pl>

1.2. Władze lokalne.

Rada Gminy – organ stanowiący i kontrolny.

Rada Gminy Budry liczy 15 radnych. W roku 2025 podjęto 89 uchwał.

Komisje stałe działające przy Radzie Gminy Budry:

1. Komisja Rewizyjna.
2. Komisja Rozwoju Gospodarczego i Finansów.
3. Komisja Spraw Społecznych i Oświaty.
4. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji.

Wójt Gminy Budry – organ wykonawczy.

Wójt wykonuje uchwały Rady Gminy oraz zadania i kompetencje przypisane mu na mocy ustaw oraz Statutu Gminy. Przy pomocy Urzędu Gminy wykonywane są zadania własne, zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz zadania przejęte od administracji rządowej i samorządowej w drodze porozumień. W realizacji zadań własnych Gminy, Wójt podlega wyłącznie Radzie Gminy. W roku 2025 Wójt Gminy Budry wydał 93 zarządzeń.

Gminne jednostki organizacyjne działające w formie jednostki budżetowej:

1. Urząd Gminy w Budrach;
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budrach;
3. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Więckach (od 01.09.2019 r.):
  - Szkoła Podstawowa im. Michała Kajki w Budrach z siedzibą w Więckach;
  - Przedszkole Samorządowe w Budrach;
4. Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Listopada 1918 r. w Sobiechach;

Gminna jednostka organizacyjna działająca w formie instytucji kultury:

1. Gminny Ośrodek Kultury w Budrach (wraz z biblioteką).

1.3. Sołectwa.

Sołectwo – jednostka pomocnicza, której mieszkańcy wspólnie z innymi mieszkańcami gminy tworzą wspólnotę samorządową. Sołectwo nie posiada odrębnej osobowości prawnej, a jego działalność prowadzona jest w ramach osobowości prawnej Gminy Budry.

Organ uchwałodawczy w sołectwie – Zebranie wiejskie.

Organ wykonawczy w sołectwie – Sołtys wspomagany przez Radę sołecką.

Wykaz jednostek pomocniczych (sołectw) Gminy Budry.

L.p.	Nazwa jednostki (sołectwo)	Miejscowości wchodzące w skład sołectwa
1.	Brzozówko	Brzozówko
2.	Budry	Budry, Bogumiły, Dowiaty
3.	Budzewo	Budzewo
4.	Zabrost Wielki	Zabrost Wielki, Skalisze
5.	Wola	Wola
6.	Góry	Góry
7.	Grądy Węg.	Grądy Węg.
8.	Olszewo Węg.	Olszewo Węg., Maryszki, Mniszki, Piotrówko
9.	Ołownik - osiedle	Ołownik - osiedle, Pochwałki
10.	Ołownik	Ołownik - wieś
11.	Pawłowo	Pawłowo
12.	Piłaki Małe	Piłaki Małe, Koźlak
13.	Popioły	Popioły, Wydutki
14.	Sąkiely Małe	Sąkiely Małe
15.	Sobiechy	Sobiechy
16.	Wężówko	Wężówko
17.	Więcki	Więcki, Droglewo, Pietrele
18.	Dąbrówka	Dąbrówka

1.4. Fundusz sołecki.

W budżecie na 2025 r. ujęte zostały środki na wyodrębniony Fundusz Sołecki w wysokości **372.181,51 zł**. Wykonanie na koniec roku wyniosło **267.392,37 zł**.

1.5. Dane demograficzne.

Przyrost naturalny w gminie Budry.

	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Urodzenia	14	22	14
Zgony	39	42	30
Przyrost naturalny	-25	-20	-16

Zawarte małżeństwa i rozwody.

	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Liczba osób, które zawarły małżeństwo	26	14	30
Rozwody - mieszkańcy	4	4	6

Liczba zameldowanych.

MIEJSCOWOŚĆ	2023 r.		2024 r.		2025 r.	
	K	M	K	M	K	M
OŁOWNIK	185	172	187	170	187	167
BUDRY	195	170	188	169	185	166
BUDZEWO	108	127	110	128	107	123
SOBIECHY	112	111	109	111	111	109
POPIOŁY	99	90	96	87	93	87
PAWŁOWO	72	86	70	83	68	79
WIECKI	68	64	65	63	68	62
WOLA	59	69	59	67	56	64
OLSZEWO WĘGORZEWSKIE	67	78	63	79	63	74
ZABROST WIELKI	53	50	54	49	53	49

GRADY WĘGORZEWSKIE	52	55	51	56	50	56
DĄBRÓWKA	47	48	48	47	44	45
KOŹLAK	43	43	40	44	37	43
WĘŻÓWKO	35	31	32	32	32	33
PIŁAKI MAŁE	31	30	33	29	32	28
POCHWAŁKI	22	29	20	27	20	27
DROGLEWO	17	22	21	22	24	22
PIETRELE	17	15	19	15	16	15
BRZOZÓWKO	13	19	13	20	12	20
SAKIELY MAŁE	15	15	15	15	13	14
SKALISZE	15	22	14	19	14	19
DOWIATY	15	15	14	15	16	15
GÓRY	9	17	9	16	8	16
WYDUTKI	7	8	6	8	6	8
BOGUMIŁY	3	10	3	9	2	9
MARYSZKI	0	0	0	0	0	0
PIOTRÓWKO	0	0	0	0	0	0
MNISZKI	0	0	0	0	0	0
RAZEM	1359	1396	1339	1380	1317	1350
	2755		2719		2667	

1.6. Zatrudnienie w Urzędzie Gminy w Budrach.

Zatrudnienie w roku 2025:

- Stanowiska urzędnicze – 15 etatów;
- Pracownik gospodarczy – 2 etaty;
- Sprzątaczką – 1 etat;
- Robotnik gospodarczy z Powiatowego Urzędu Pracy w Węgorzewie – 4 os. (roboty publiczne w trakcie roku):
- Zatrudnienie w ramach prac społecznie użytecznych – 3 os. luty-listopad;
- Zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych – 1 os. luty-grudzień;

Koszty zatrudnienia bezrobotnych w Urzędzie Gminy, ogółem – 157.336,45 zł; z tego kwota refundacji z Powiatowego Urzędu Pracy w Węgorzewie – 65.318,38 zł. Wskaźnik kwoty refundacji do kosztów zatrudnienia bezrobotnych wynosi ogółem – 41,52%

1.7. Gospodarstwa rolne.

Struktura gospodarstw rolnych.

Powierzchnia gospodarstwa rolnego	Liczba gospodarstw rolnych w kolejnych latach		
	2023 r.	2024 r.	2025
do 1 ha	661	689	696
1 – 5 ha	216	231	240
5 – 10 ha	103	113	116
10 – 20 ha	157	154	153
20 – 50 ha	94	95	103
50 – 100 ha	22	23	21
pow. 100 ha	13	13	12
Razem	1266	1318	1341

Zwrot podatku akcyzowego rolnikom.

	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Liczba wniosków	460	467	460
Wyplacona kwota zwrotu	1.260.126,49 zł	1.327.441,84 zł	1.238.213,18 zł

Wnioski kierowane do Urzędu Gminy w Budrach.

Wniosek	2023 r.		2024 r.		2025 r.	
	Wpłynęło [szt.]	Rozpatrzono pozytywnie [szt.]	Wpłynęło [szt.]	Rozpatrzono pozytywnie [szt.]	Wpłynęło [szt.]	Rozpatrzono pozytywnie [szt.]
Umorzenie podatków	5	0	2	0	5	2
Rozłożenie na raty	0	0	1	1	0	0
Odroczenie podatków	1	1	0	0	0	0
Ulga inwestycyjna	3	3	8	8	6	6
Ulga z tytułu nabycia gruntów	3	3	9	8	15	15

1.8. Podmioty gospodarcze.

Według danych CEIDG dotyczących ilości wpisów działalności gospodarczej dla miejsca zamieszkania przedsiębiorcy w Gminie Budry:

- Status aktywny – 64
- Wykreślony – 94
- Zawieszony – 25

Zezwolenia na sprzedaż alkoholu:

- Spożycie poza miejscem sprzedaży:
  - do 4,5% oraz piwo – 6
  - od 4,5% do 18% – 6
  - powyżej 18% – 6
- spożycie w miejscu sprzedaży:
  - do 4,5% oraz piwo – brak
  - od 4,5% do 18% – brak
  - pow. 18% – brak

W 2025 roku wydano 6 zezwoleń na sprzedaż alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży (w tym 3 przedłużenie zezwolenia) do 4,5%, piwa od 4,5% do 18%, oraz pow. 18%. Ponadto wydano 2 zezwolenia jednorazowe na sprzedaż alkoholu do 4,5% oraz piwa w miejscu sprzedaży.

1.9. Organizacje pozarządowe.

Organizacje pozarządowe funkcjonujące na terenie gminy Budry.

L. p.	Podmiot
1.	POLSKO-UKRAIŃSKIE STOWARZYSZENIE ROZWOJU WSI ZABROST WIELKI
2.	STOWARZYSZENIE "WĘGORAPA – GOŁDAPA", Budry
3.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W BUDRACH
4.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W OŁOWNIKU
5.	FUNDACJA ALKAN w Ołowniku
6.	FUNDACJA IM. PROF. STEFANA KRUKOWSKIEGO w Zabroście Wielkim
7.	STOWARZYSZENIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH "EMPATIA" w Olszewie Węgorzewskim

W gminie Budry od 2019 roku działają 4 koła gospodyń wiejskich: Koło Gospodyń Wiejskich w Popiołach, Piłakach Małych, Budzewie i w Budrach. W roku 2023 powstało Koło Gospodyń Wiejskich w Ołowniku.

W roku 2025 współpraca z organizacjami pozarządowymi była realizowana w szczególności poprzez zlecenie realizacji zadań publicznych w formie:

- Zlecenie realizacji zadań publicznych w wyniku otwartego konkursu ofert.
- Zlecenie realizacji zadań publicznych w wyniku otwartego konkursu ofert w sprawie wyboru Operatora Konkursu na dotacje w ramach regrantingu.
- Realizację zadań publicznych w trybie pozakonkursowym.
- Współpracę z organizacjami pozarządowymi w formie pozafinansowej.

1.10. Otwarty konkurs ofert.

W budżecie Gminy na rok 2025 przeznaczono kwotę 20.000 zł na współpracę z organizacjami pozarządowymi. Na podstawie zrealizowanych umów udzielono dotacji na kwotę 19.700 zł.

W 2025 r. ogłoszono jeden konkurs ofert na realizację 5 zadań publicznych na kwotę 16.000 zł. Wpłynęło 7 ofert, łączna kwota przyznanych dotacji wsparcie realizacji zadań publicznych wyniosła 15.700 zł. Podpisano 7 umów z organizacjami na kwotę 15.700 zł.

Realizacja zadań oraz wysokość podpisanych umów.

L.p.	Organizacja	Nazwa zadania	Kwota przyznanej dotacji
1.	Koło Gospodyń Wiejskich w Piłakach Małych Piłaki Małe 7, 11-606 Budry	Lipowy Bieg Przelajowy	2.300 zł
2.	Stowarzyszenie Węgorapa – Gołdapa Ul. M. Kajki 4, 11-606 Budry	Zdrowo na Sportowo	3.000 zł
3.	Stowarzyszenie Węgorapa – Gołdapa Ul. M. Kajki 4, 11-606 Budry	Tydzień edukacji ekologicznej „Ekologia łączy pokolenia”	1.400 zł

4.	Fundacja Szwungszajba ul. Piekarska 4, 11-420 Srokowo	Legendarny plener malarski na Lipowych łąkach	3.000 zł
5.	Koło Gospodyń Wiejskich w Piłakach Małych Piłaki Małe 7, 11-606 Budry	Święto Lipowych Łąk, czyli imieniny wsi	2.100 zł
6.	Koło Gospodyń Wiejskich w Budzewie Budzewo 7, 11-606 Budry	Warsztaty rękodzielnicze	1.400 zł
7.	Koło Gospodyń Wiejskich w Ołowniku Ołownik 35/5, 11-606 Budry	Świętujemy wspólnie Dzień Dziecka w Ołowniku	2.500 zł
Razem			15.700 zł

Otwarty konkurs ofert w sprawie wyboru Operatora Konkursu na dotacje w ramach regrantingu.

Ogłoszono jeden otwarty konkurs ofert w sprawie wyboru Operatora Konkursu na dotacje w ramach regrantingu w 2025 r. na realizację w formie wsparcia zadania Gminy Budry z zakresu: Działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 w zakresie określonym w art. 4 ust. 1 pkt 1-30 ustawy o działalności pożytku publicznego na kwotę **4.000 zł**. Wpłynęła 1 oferta, podpisano umowę na **4.000 zł** z Gołdapskim Funduszem Lokalnym. W ramach regrantingu Gołdapski Fundusz Lokalny przyznał jedną dotację:

1. Ochotnicza Straż Pożarna w Budrach - kwota dotacji 6.000 zł na projekt „Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza działa lokalnie”.

1.11. Związki, stowarzyszenia, fundacja.

Gmina Budry jest członkiem następujących stowarzyszeń i związków:

- Związek Gmin Warmińsko–Mazurskich z siedzibą w Olsztynie – od roku 1991 r.
- Stowarzyszenie „Zielona Energia na Mazurach” z siedzibą w Giżycku – od roku 2000 r.
- Mazurski Związek Międzygminny - Gospodarka Odpadami z siedzibą w Giżycku – od roku 2003.
- Związek Stowarzyszeń na Rzecz Rozwoju Gmin Północnego Obszaru Wielkich Jezior Mazurskich (LGD9) z siedzibą w Węgorzewie – od roku 2016.
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka „Wielkie Jeziora Mazurskie” z siedzibą w Węgorzewie – od roku 2009.
- Stowarzyszenia Warmińsko-Mazurskich Samorządów Pogranicza – od 2019 r.
- Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej – wstąpiliśmy w 2025 r.

1.12. Współpraca międzynarodowa.

Umowy o współpracy:

- Gmina Lozova, Mołdawia – od 2017 r.
- Gmina Šakiai, Litwa – od 2017 r.

2. SYTUACJA FINANSOWA GMINY

2.1. Budżet Gminy - według wykonania.

Dochody			Wydatki		
	2024 r.	2025 r.		2024 r.	2025 r.
Dochody	28.222.024,18 zł	21.024.758,08	Wydatki	24.273.781,86 zł	18.611.218,97 zł
Przychody	51.757,68 zł	-	Rozchody (spłata kredytów i pożyczek)	4.000.000,00 zł	-
Razem	28.273.781,86 zł	21.024.758,08 zł	Razem	28.273.781,86 zł	18.611.218,97

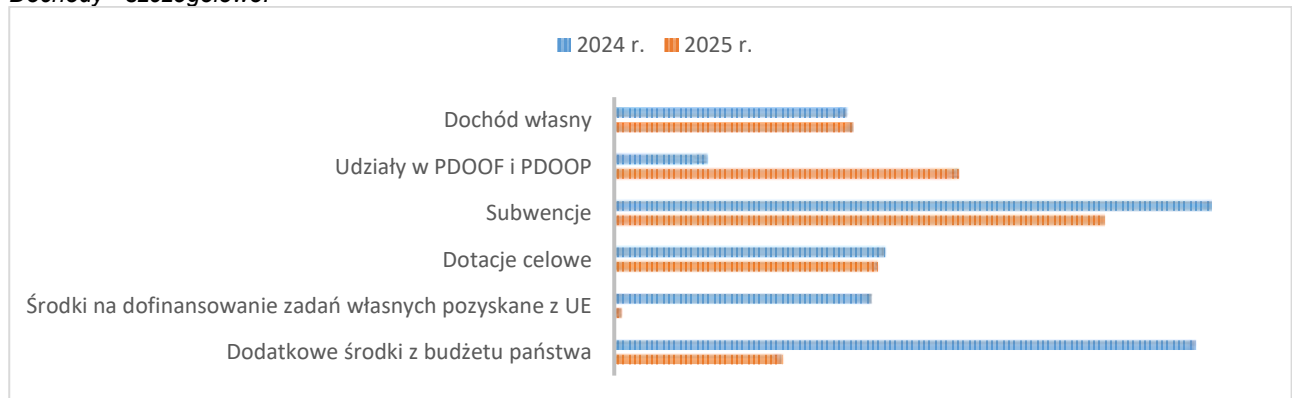
	2024 r.	2025 r.
Nadwyżka budżetowa	3.948.242,32 zł	2.413.539,11 zł
Deficyt budżetowy	-	-

2.2. Dochody Gminy.

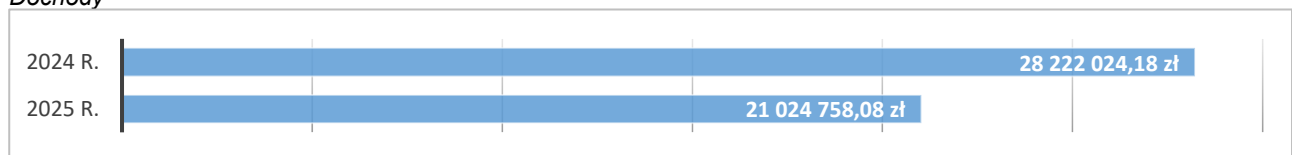
Dochody Gminy.

	2024 r.	2025 r.
Dochód własny	3.230.471,76 zł	3.324.054,75 zł
Udziały w PDOOF i PDOOP	1.289.096,00 zł	4.787.159,10 zł
Subwencje	8.301.149,00 zł	6.816.835,91 zł
Dotacje celowe	3.761.199,11 zł	3.658.861,67 zł
Środki na dofinansowanie zadań własnych pozyskane z UE	3.571.224,49 zł	100.000,00 zł
Dodatkowe środki z budżetu państwa	8.068.883,82 zł	2.337.846,65 zł
Razem	28.222.024,18 zł	21.024.758,08 zł

Dochody - szczegółowo.

Dochody

Dochody własne.

Lp.	Rodzaj dochodu	2024 r.			2025 r.		
		Kwota [zł]	Na jednego Mieszkańca [zł]	Procent w stosunku do wszystkich dochodów	Kwota [zł]	Na jednego Mieszkańca [zł]	Procent w stosunku do wszystkich dochodów
1.	Podatek rolny	1416364,30	520,91	5,02%	1594534,82	597,88	7,58%
2.	Udział podatku dochodowego od osób fizycznych	1285540,00	472,80	4,56%	4786920,97	1794,87	22,77%
3.	Podatek od nieruchomości	809436,21	297,70	2,87%	843788,64	316,38	4,01%
4.	Podatek leśny	209942,10	77,21	0,74%	171915,52	64,46	0,82%
5.	Podatek od czynności cywilno-prawnych	84505,40	31,08	0,30%	126449,49	47,41	0,60%
6.	Dochody z najmu, dzierżawy i użytkowania wieczystego	168594,50	62,00	0,60%	176310,26	66,11	0,84%
7.	Różne dochody	14850,49	5,46	0,05%	27640,55	10,36	0,13%
8.	Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	27640,71	10,17	0,10%	44250,06	16,59	0,21%
9.	Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu oraz Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	35699,44	13,13	0,13%	42448,76	15,92	0,20%
10.	Wpływy z różnych opłat (opłata eksploatacyjna, za zajęcie pasa drogowego, opłata za cmentarz i kaplicę)	54409,15	20,01	0,19%	49565,48	18,58	0,24%
11.	Wpływy z opłaty skarbowej	13150,44	4,84	0,05%	10144,00	3,80	0,05%
12.	Podatek od środków transportu	31544,00	11,60	0,11%	51086,00	19,15	0,24%
13.	Wpływy z usług	41917,04	15,41	0,15%	25261,74	9,47	0,12%
14.	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	201980,17	74,28	0,72%	0	0	0
15.	Podatek od spadków i darowizn	59699,00	21,96	0,21%	47916,00	17,97	0,23%
16.	Udział podatku dochodowego od osób prawnych	3556,00	1,31	0,01%	238,13	0,09	0,0%
17.	Odsetki bankowe	60738,81	22,34	0,22%	112743,43	42,27	0,54%

Subwencje.

	2024 r.	2025 r.
Subwencje		
w tym:	8.301.149,00 zł	6.816.835,91 zł
Subwencja ogólna	3.508.504,00 zł	6.199.604,88 zł
Subwencja oświatowa	3.508.504,00 zł	0 zł
Subwencja wyrównawcza	3.713.340,00 zł	0 zł
Subwencja rozwojowa	173.637,00 zł	0 zł
Subwencja równoważąca	36.708,00 zł	0 zł
Uzupełnienie subwencji ogólnej	868.960,00 zł	617.231,03 zł

Dotacje celowe.

	2024 r.	2025 r.
Dotacje na zadania zlecone (zasiłki rodzinne, USC, akcyza)	3.073.038,33 zł	2.670.056,37 zł
Dotacje na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	6.000,00 zł	6.000,00 zł
Dotacje na zadania własne	682.160,78 zł	692.949,36 zł
Dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych (Fundusz Pracy)	6.051,24 zł	6.057,50 zł
Dotacje na podstawie porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego.	13.932,50 zł	43.982,84 zł
Środki z Funduszu Pomocowego	4.448,57 zł	1.464,66 zł
Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	36.234,78 zł	15.956,49 zł
Razem	3.418.189,38 zł	3.436.467,22 zł

Środki na dofinansowanie zadań własnych pozyskane z UE.

	2024 r.	2025 r.
Środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z UE	3.609.138,00 zł	100.000,00 zł

Dodatkowe środki z budżetu państwa.

	2024 r.	2025 r.
Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	7.967.754,00 zł	2.314.368,00 zł
Środki otrzymane z Rządowego Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej	-	245.873,10 zł

2.3. Wydatki Gminy.

Wydatki gminne

Wydatki	2024 r.	2025 r.
Wydatki bieżące (w tym również dotacje dla GOK)	15.479.789,86 zł	15.722.489,17 zł
Wydatki inwestycyjne i majątkowe	8.793.992,00 zł	2.888.729,80 zł
Razem	24.273.781,86 zł	18.611.218,97 zł

Wydatki bieżące (w tym również dotacje dla GOK).

L.p.	Wydatki bieżące	2024 r.			2025 r.		
		Kwota [zł]	Na jednego m-ca [zł]	Procent w sto- sunku do wszyst- kich wy- datków	Kwota [zł]	Na jednego mieszkańca [zł]	Procent w stosunku do wszystkich wydatków
1.	Oświata i wychowanie	5.925.078,41	2182,98	24,45%	6.279.993,23	2.354,70	33,74%
2.	Świadczenia wychowawcze, rodzinne i wspieranie rodziny	1.427.541,53	525,02	5,88%	1.392.276,46	522,04	7,48%
3.	Administracja publiczna	3.183.631,15	1170,88	13,12%	3.101.680,69	1.162,98	16,67%
4.	Pomoc społeczna	1.592.004,98	585,51	6,56%	1.589.154,81	595,86	8,54%
5.	Rolnictwo i łowiectwo (akcyza)	1.397.561,26	514,00	5,76%	1.342.454,38	503,36	7,21%
6.	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	751.257,54	276,30	3,09%	763.960,30	286,45	4,10%
7.	Transport i łączność, w tym utrzymanie dróg publicznych, gminnych – naprawy	237.987,47	87,53	0,01%	246.949,73	92,59	1,33%
8.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska. W tym: • Dopląty do nieczystości ciekłych	358.765,98	131,95	1,48%	337.628,46	126,59	1,81%
		102.500,35	-	-	126.190,00	-	-
9.	Gospodarka mieszkaniowa, w tym: gospodarka gruntami i nieruchomościami	215.486,63	79,25	0,89%	141.747,66	53,15	0,76%
10.	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	197.804,27	72,75	0,81%	191.158,85	71,68	1,03%
11.	Pomoc materialna dla uczniów	30.740,40	11,31	0,13%	38.214,37	14,33	0,21%
12.	Organizacja wyborów	94.913,02	34,91	0,39%	69.863,00	26,20	0,38%
13.	Obsługa długu publicznego, w tym obsługa pożyczek i kredytów	4.855,86	1,79	0,02%	0	0	0
14.	Cmentarze i plany zagospodarowania przestrzennego	37.195,28	13,68	0,15%	169.077,56	63,40	0,91%
15.	Ochrona zdrowia	23.169,49	8,46	0,09%	23.873,90	8,95	0,13%
16.	Kultura fizyczna i sport	896,59	0,33	0,01%	1.255,76	0,47	0,01%
17.	Turystyka-projekty	0	0	0	24.000,00	9,00	0,13%
18.	Obrona Narodowa - Pozostałe wydatki obronne	900,00	0,33	0,00%	9.200,01	3,45	0,05%
19.	Obrona Narodowa - Pozostałe wydatki obronne	0	0	0	900,00	0,33	0,00%
Razem		13.201.909,64	15.479.789,86	5.693,19	15.722.489,17	5.895,20	84,48%

Wydatki inwestycyjne i majątkowe.

Lp.	Wydatki inwestycyjne i majątkowe	2025 r.		
		Kwota ogółem [zł]	Środki własne [zł]	Środki pozyskane [zł]
1.	Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w gminie Budry – dokumentacja projektowa	30.000,00	30.000,00	0
2.	Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Koźlak oraz budowa instalacji OZE na SUW Olszewo Węgorzewskie i gminnych oczyszczalniach ścieków	2.356.876,80	42.508,80	2.314.368,00
3.	Przebudowa dróg gminnych nr 131045N i 131046N (Więcki-Dowiaty) oraz 131062N i 131070N (Popioły-Piłaki Małe)	40.000,00	40.000,00	0
4.	Zakup modułu do E-doręczeń	18.450,00	18.450,00	0
5.	Plac Zabaw w Budrach i Dąbrówce	20.423,32	20.423,32	0
6.	Zakup sceny dla szkół gminnych w ramach projektu „Młodzi Kreatywni”	35.200,00	0	35.200,00
7.	Budowa Sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Sobiechach – dokumentacja projektowa	39.975,00	39.975,00	0
8.	Stworzenie strefy relaksu i spotkań dzięki zagospodarowaniu działki gminnej w Ołowniku	29.965,68	14.982,84	14.982,84
9.	Adaptacja budynku gospodarczego na cele magazynowe, zakup agregatu prądotwórczego i rębaka	272.039,00	33.525,90	238.513,10
10.	Wymiana źródła ciepła w lokalu gminnym w Sobiechach	10.800,00	10.800,00	0
11.	Wsparcie finansowe Państwowej Straży Pożarnej na zakup robota podwodnego	35.000,00	35.000,00	0
	Razem	2.888.729,80	285.674,86	2.603.063,94

2.4. Projekty – realizacja.

Projekty realizowane przez Gminę Budry w 2025 roku.

Lp.	Tytuł projektu	Program	Koszt całkowity	Wnioskowana kwota	Status
1.	Przebudowa dróg gminnych nr 131062N i 131070N	Rządowy Program rozwoju północno-wschodnich obszarów przygranicznych na lata 2024-2030	1.977.906,05 zł	1.407.813,74 zł	w trakcie realizacji
2.	Przebudowa dróg gminnych nr 131045N i 131046N	Rządowy Program rozwoju północno-wschodnich obszarów przygranicznych na lata 2024-2030	1.393.876,16 zł	1.115.100,92 zł	w trakcie realizacji
3.	Podniesienie poziomu cyberbezpieczeństwa w Gminie Budry	Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy – Cyberbezpieczny Samorząd	210.635,00 zł	210.635,00 zł	w trakcie realizacji
4.	Adaptacja budynku na cele magazynowe w m. Budry	Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej w woj. Warmińsko-Mazurskim.	277.539,01 zł	245.873,10 zł	zakończono

5.	Projekt partnerski „Młodzi kreatywni”	Projekt FEWM.06.03-IZ.00-0058/24 w ramach Priorytetu FEWM.06 Edukacja i kompetencje EFS+ programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus	Całkowita wartość projektu: 16.254.180,84 zł Gmina Budry: 371.910,28 zł	Wartość dofinansowania z Funduszy Europejskich: 261.152,28 zł Wkład własny Gminy Budry niefinansowy: 110.758,00 zł	w trakcie realizacji
6.	Projekt partnerski „Uniwersytet Ludowy Pogranicza”	Projekt realizowany w ramach Priorytetu 6. Edukacja i Kompetencje EFS+ programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.	Całkowita wartość projektu wynosi: 4.040.824,00 zł Gmina Budry: 239.915,00 zł	Wartość dofinansowania z Funduszy Europejskich: 187.055,00 zł Wkład własny Gminy Budry finansowy: 20.000,00 zł niefinansowy: 32.860,00 zł	w trakcie realizacji
7.	Projekt „Wzmocnienie potencjału służb ratowniczych poprzez doposażenie jednostek OSP w Kamińsku i Budrach”	Gmina Górowo Iławeckie realizuje projekt „Wzmocnienie potencjału służb ratowniczych poprzez doposażenie jednostek OSP w Kamińsku i Budrach” w partnerstwie z Gminą Budry	Całkowita wartość projektu wynosi: 1.500.000,00 zł Gmina Budry: 200.000,00 zł	Wartość dofinansowania z Funduszy Europejskich: 170.000,00 zł Wkład własny Gminy Budry 30.000,00 zł	w trakcie realizacji
8.	Zadanie „Doposażenie w infrastrukturę miejsc obsługi rowerzystów w Budrach”	Zadanie zostało dofinansowane ze środków Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w ramach konkursu „Łączy nas turystyka” w 2025 r.	Wartość zadania 24.190,02 zł	Dofinansowanie 12.000,00 zł	zakończono
9.	„Stworzenie strefy relaksu i spotkań dzięki zagospodarowaniu działki gminnej nr 188/7 w Ołowniku”	Zrealizowano przy udziale pomocy finansowej z budżetu Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w ramach konkursu „Aktywna Wieś Warmii, Mazur i Powiśla” w 2025 r.	Wartość zadania 29.965,68 zł	Dofinansowanie 14.982,84 zł	zakończono
10.	Zadanie „Doposażenie kuchni w świetlicy w Ołowniku”	Dofinansowano ze środków Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w ramach konkursu Granty Marszałka dla Kół Gospodyń Wiejskich” w 2025 roku	Wartość zadania 12.500,00 zł	Dofinansowanie 10.000,00 zł	zakończono

Stan na dzień 12.05.2026 r.

1. Przebudowa dróg gminnych nr 131062N i 131070N (Popioły - Piłaki Małe).

Zakres robót obejmuje przebudowę dróg gminnych szutrowych na drogi o nawierzchni asfaltowej. Wzmocnienie istniejącej nawierzchni szutrowej i wykonanie nowej nawierzchni asfaltowych jezdni i zjazdów gospodarczych z drogi na posesje i inne drogi. Poszerzenie i utwardzenie poboczy dróg, a w miejscach niezbędnych zebranie skarp. Przebudowa

istniejącego odwodnienia dróg poprzez zebranie poboczy dróg, pogłębienie rowów przydrożnych i wykonanie przepustów drogowych i przepustów pod zjazdami z dróg. Przebudowa odwodnienia poprzez pogłębienie i wykonanie nowych rowów odwadniających, przepustów drogowych i przepustów pod zjazdami z dróg. Wykonanie oznakowania pionowego, poziomego, barier ochronnych.

2. Przebudowa dróg gminnych nr 131045N i 131046N (Więcki - Dowiaty).

Zakres robót obejmuje przebudowę dróg gminnych szutrowych na drogi o nawierzchni asfaltowej. Wzmocnienie istniejącej nawierzchni szutrowej i wykonanie nowej nawierzchni asfaltowych jezdni i zjazdów gospodarczych z drogi na posesje i inne drogi. Poszerzenie i utwardzenie poboczy dróg, a w miejscach niezbędnych zebranie skarp. Przebudowa istniejącego odwodnienia dróg poprzez zebranie poboczy dróg, pogłębienie rowów przydrożnych i wykonanie przepustów drogowych i przepustów pod zjazdami z dróg. Przebudowa odwodnienia poprzez pogłębienie i wykonanie nowych rowów odwadniających, przepustów drogowych i przepustów pod zjazdami z dróg. Wykonanie oznakowania pionowego, poziomego, poręczy ochronnych.

3. Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej w miejscowości Budry.

Celem projektu jest poprawa efektywności energetycznej 2 budynków pełniących funkcję GOPS, GOK i UG w miejscowości Budry – pełna termomodernizacja z wymianą źródła ciepła, montażem paneli PV oraz montażem magazynów energii.

4. Adaptacja budynku na cele magazynowe w miejscowości Budry.

Celem projektu była adaptacja budynku na cele magazynowe do zabezpieczenia sprzętu oraz zakup dodatkowego sprzętu w ramach zadań związanych z ochroną ludności i obroną cywilną. W ramach inwestycji adoptowano stary drewniany budynek gospodarczy na cele magazynowe oraz zakupiono agregat prądotwórczy, rębak do gałęzi, piły spalinowe.

5. Realizacja projektu partnerskiego “Młodzi kreatywni”.

Gmina Budry z dniem 01.04.2025 r. przystąpiła do realizacji projektu partnerskiego o nazwie “Młodzi kreatywni” nr projektu FEWM.06.03-IZ.00-0058/24 w ramach Priorytetu FEWM.06 Edukacja i kompetencje EFS+ programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Projekt “Młodzi kreatywni” jest realizowany w 31 szkołach (w tym 30 szkołach podstawowych oraz 1. liceum ogólnokształcącym) zlokalizowanych na terenie 11 Gmin pogranicza województwa warmińsko-mazurskiego.

Beneficjentem projektu jest Gmina Węgorzewo w partnerstwie z gminą: Braniewo, Srokowo, Górowo Iławeckie, Pozezdrze, Sępoleń, Lelkowo, Barciany, Budry, Dubeninki, Gołdap, powiatem węgorzewskim, Fundacją rozwoju Regionu Gołdap, Społeczno-Oświatowym Stowarzyszeniem Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym "edukator" w Łomży, przy wsparciu Elbląskiego Stowarzyszenia Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Instytutu Badawczo - Szkoleniowego z Olsztyna oraz Stowarzyszenia Warmińsko – Mazurskich Samorządów Pogranicza.

Celem projektu jest rozwijanie kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy, wsparcie uczniów z SPE oraz podniesienie jakości pracy szkół poprzez wsparcie nauczycieli i wdrażanie innowacyjnych metod nauczania. Dzięki realizacji projektu możliwe będzie m.in. organizowanie zajęć rozwijających, wyrównawczych, terapeutycznych, szkolenia dla nauczycieli, doposażenie szkół w nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz stworzenie przyjaznych i dostępnych przestrzeni edukacyjnych dla wszystkich uczniów.

Projekt współfinansowany jest ze środków unii Europejskiej i skierowany do łącznie 3032 osób, w tym 2932 uczniów, z czego 880 osób to uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE) i 100 nauczycieli.

6. Realizacja projektu partnerskiego „Uniwersytet Ludowy Pogranicza”.

Gmina Budry z dniem 01.04.2025 r. przystąpiła do realizacji projektu partnerskiego „Uniwersytet Ludowy Pogranicza” w ramach Priorytetu 6. Edukacja i Kompetencje EFS+ programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Beneficjentem projektu jest Gmina Barciany w partnerstwie z gminami: Lelkowo, Braniewo, Górowo Iławeckie, Sępoleń, Srokowo, Węgorzewo, Pozezdrze, Budry, Banie Mazurskie, Gołdap, Dubeninki oraz Stowarzyszeniem Warmińsko-Mazurskich Samorządów Pogranicza i Elbląskim Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Pozarządowych.

W ramach projektu powstanie przy szkołach dwanaście Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji (LOWE) na terenie gmin pogranicza. Koordynatorem ponadlokalnym tych LOWE, a zarazem trzynastym ośrodkiem, będzie kluczowy dla całego projektu Uniwersytet Ludowy Pogranicza, jaki zostanie utworzony przy Gminnym Ośrodku Kultury w Barcianach. Dzięki wdrożeniu projektu wsparcie otrzyma co najmniej 600 mieszkańców gmin pogranicza.

Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do wysokiej jakości oferty edukacyjnej dla osób dorosłych na terenie 12 gmin Pogranicza: Lelkowo, Braniewo, Górowo Iławeckie, Sępoleń, Barciany, Srokowo, Węgorzewo, Pozezdrze, Budry, Banie Mazurskie, Gołdap, Dubeninki, co doprowadzi do wzrostu kompetencji osobistych, społecznych, zawodowych,

obywatelskich, rodzicielskich wśród co najmniej 600 osób dorosłych (450K i 150M), w tym 60 (45K i 15M) w zakresie kompetencji zielonych zamieszkujących na terenie jednej z w/w gmin, w wyniku utworzenia i działalności 12 LOWE (doposażonych w meble i sprzęt) oraz Uniwersytetu Ludowego Pogranicza, prowadzących działania animacyjne wspierające ideę uczenia się przez całe życie w okresie 01.04.2025 - 30.09.2026.

Dzięki Uniwersytetu Ludowego Pogranicza stworzona zostanie także przestrzeń dla integracji międzypokoleniowej, kultywowania tradycji, rozbudzania świadomości historycznej. Dzięki swej stopniowo rozbudowywanej ofercie ULP wraz z 12 LOWE stanie się istotnym elementem życia kulturalno- edukacyjnego na Pograniczu.

W gminie Budry powstał Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji przy Szkole Podstawowej w Sobiechach, która jest realizatorem projektu.

Od września 2025 zrealizowano następujące szkolenia/ warsztaty: dla osób dorosłych szkolenie liderów KGW, warsztat zielony „Od kasztanów do orzechów – jak zrobić własne kosmetyki i środki czystości, zajęcia gry w boccia dla seniorów, warsztaty ceramiczne, warsztat kiszonek.

7. Gmina Górowo Iławeckie realizuje projekt „Wzmocnienie potencjału służb ratowniczych poprzez doposażenie jednostek OSP w Kamińsku i Budrach” w partnerstwie z Gminą Budry.

Głównymi działaniami przeprowadzonymi w projekcie będą doposażenie jednostki OSP Kamińsk w nowoczesny średni samochód ratowniczo-gaśniczy wraz z integralnym wyposażeniem oraz OSP Budry w podstawowy sprzęt ratowniczy niezbędny do funkcjonowania jednostki w KSRG i Plutonie Wojewódzkiej Brygady Odwodowej.

8. Zadanie „Doposażenie w infrastrukturę miejsc obsługi rowerzystów w Budrach”

Zadanie zostało dofinansowane ze środków Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w ramach konkursu „Łączy nas turystyka” w 2025 r.

W ramach zadania uzupełniono infrastrukturę turystyczną w Miejscu Przyjaznym Rowerzystom przy Młynie Kulturalnym w Budrach oraz odnowiono MOR na szlaku Green Velo na potrzeby rekreacyjne dla rowerzystów i turystów pieszych korzystających z szlaku Green Velo i gminnych szlaków rowerowych.

9. Zadanie „Stworzenie strefy relaksu i spotkań dzięki zagospodarowaniu działki gminnej nr 188/7 w Ołowniku”.

Zadanie zostało zrealizowane przy udziale pomocy finansowej z budżetu Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w ramach konkursu „Aktywna Wieś Warmii, Mazur i Powiśla” w 2025 r.

Sołectwo Ołownik osiedle od 2024 roku bierze udział w inicjatywie Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego – Odnowa Wsi Województwa Warmińsko-Mazurskiego „Wieś Warmii, Mazur i Powiśla miejscem, w którym warto żyć...”.

Został opracowany plan odnowy miejscowości sołectwa Ołownik osiedle, w którym zawarto najważniejsze potrzeby i plany inwestycyjne sołectwa do roku 2032.

Projekt zakładał utworzenie atrakcyjnej strefy relaksu na malowniczej działce przy rzece Węgorapie w pobliżu zabytkowej elektrowni Wodnej w Ołowniku.

Dzięki otrzymanej dotacji zakupiono i zamontowano leżaki parkowe, ławki, kosze na śmieci. Zamontowano również donice modułowe na kwiaty i byliny.

10. Zadanie „Doposażenie kuchni w świetlicy w Ołowniku”.

Zadanie zostało dofinansowane ze środków Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w ramach konkursu Granty Marszałka dla Kół Gospodyń Wiejskich w 2025 roku.

Celem zadania było wzmocnienie współpracy mieszkańców z działającym od 2023 r. Kołem Gospodyń Wiejskich w Ołowniku oraz instytucjami samorządowymi – gminą Budry, Gminnym Ośrodkiem Kultury. W ramach zakupów uzupełniono wyposażenie kuchni o min. sprzęt AGD, zastawę stołową, co będzie miało wpływ na dalsze wzmocnianie się KGW jako aktywnej organizacji pozarządowej, która działa na rzecz budowania silnego kapitału społecznego w Ołowniku.

2.5. Podatki i opłaty.

	OSOBY PRAWNE	OSOBY FIZYCZNE
Liczba podatników	37 os.	1392 os.
Kwota należności na dzień 31.12.2025 r.	764 120,67 zł	2 234 717,05 zł
W tym:		
• Podatek rolny	47 443,00 zł	1 823 812,52 zł
• Podatek leśny	156 140,00 zł	16 262,69 zł
• Podatek od nieruchomości	560 537,67 zł	394 641,84 zł
Kwota należności wymagalnych (zaległości)	16 531,67 zł	383 459,01 zł

Opłata za czynsze dzierżawne:

- Liczba aktualnych umów cywilnoprawnych – 70
- Kwota należności na dzień 31.12.2025 r. – 71 069,63 zł
- Kwota należności wymagalnych (zaległości) – 105,17 zł

Opłata za użytkowanie wieczyste:

- Liczba umów, aktów notarialnych – 5
- Kwota należności na dzień 31.12.2025 r. – 400,72 zł
- Kwota należności wymagalnych (*zaległości*) – 15,05 zł

Najem lokali mieszkalnych i użytkowych:

- Liczba najemców – 25

Liczba lokali:

- Lokale użytkowe – 7
- Lokale mieszkalne – 18

Kwota należności na dzień 31.12.2025 r. – 93 120,39 zł

Kwota należności wymagalnych (*zaległości*) – 8 146,57 zł

W stosunku do zaległości w płatnościach podatków i opłat lokalnych prowadzone są działania egzekucyjne.

3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

3.1. Sieć wodociągowa.

Na terenie gminy Budry zaopatrzenie w wodę odbywa się z gminnego ujęcia wody w Olszewie Węgorzewskim zmodernizowanego i rozbudowanego w 2021 roku. W 2025 roku z ujęcia wody na teren Gminy Budry dostarczono 97,5 tys. m³. Długość czynnej sieci wodociągowej wynosi 146 km, w tym sieci rozdzielczej 130 km i przyłączy wodociągowych 26 km / 747 szt. w tym do budynków mieszkalnych 729 szt. Woda doprowadzana jest do wszystkich zamieszkałych miejscowości i korzysta z niej 99 % mieszkańców gminy. Na sieci wodociągowej znajdują się 4 pompownie sieciowe w miejscowościach: Wola, Budry, Grądy Węgorzewskie i Popioły. Od 2024 roku na potrzeby pracy ujęcia wody i stacji uzdatniania wody w Olszewie Węgorzewskim funkcjonuje instalacja fotowoltaiczna o mocy 40 kWp z magazynami energii o mocy 92 kWh. W 2025 roku przybyło 8 przyłączy wodociągowych w tym 2 do obiektów handlowo – produkcyjnych. W 2025 roku zgłoszono 32 awarie na sieci i przyłączach wodociągowych.

W 2025 r. wykonano dokumentację projektową budowy sieci wodociągowej do 2 istniejących gospodarstw w miejscowości Budry i Olszewo Węgorzewskie oraz budowę sieci wodnokanalizacyjnej do planowanej zabudowy mieszkaniowo-usługowej objętej planem miejscowym w południowo-wschodniej części miejscowości Budry. Rozbudowa sieci wodnokanalizacyjnej do obszaru objętego planem miejscowym planowana jest w 2026 roku.

3.2. Kanalizacja.

Na terenie Gminy Budry znajdują się 3 zbiorcze oczyszczalnie ścieków obsługujące 4 miejscowości zamieszkałe przez ok. 230 rodzin: W 2024 roku na wszystkich oczyszczalniach ścieków wykonano instalacje fotowoltaiczne na potrzeby pracy oczyszczalni.

Oczyszczalnie ścieków:

1. Oczyszczalnia ścieków Ołownik w tym 4 przepompownie sieciowe obsługują miejscowości Ołownik osiedle i Pochwałki zamieszkałe przez 110 rodzin. Zmodernizowana w 2021 roku.
2. Oczyszczalnia ścieków Budry, w tym 5 pompowni sieciowych obsługuje część miejscowości Budry zamieszkałą przez 87 rodzin. Zmodernizowana w 2023 roku.
3. Oczyszczalnia ścieków Koźlak obsługuje miejscowość Koźlak zamieszkałą przez 33 rodziny. Oczyszczalnię zmodernizowano w 2024 roku.

Obsługę techniczną w zakresie zaopatrzenia wsi w wodę na bazie komunalnego ujęcia wody w Olszewie Węgorzewskim i oczyszczania ścieków w Ołowniku, Koźlaku i Budrach prowadzi Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Węgorzewie.

W 2025 roku do gminnych zbiorczych oczyszczalni ścieków dostarczono łącznie 12,7 tys. m³ ścieków. Zgłoszono i usunięto 42 awarie instalacji i urządzeń kanalizacyjnych.

Według stanu na koniec 2025 roku na terenie gminy Budry zaewidencjonowanych zostało 406 indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków.

3.3. Drogi na terenie gminy.

Na terenie Gminy Budry znajdują się następujące drogi:

- **Droga wojewódzka nr 650 Węgorzewo – Gołdap.** Odcinek drogi długości ok. 12,5 km przebiega przez miejscowości Wysiecze – Budry – Popioły.
- **Drogi powiatowe** łącznej długości ok. 68 km łączą miejscowości gminy Budry z drogą wojewódzką nr 650 i miejscowościami sąsiednich gmin.
- **Drogi gminne publiczne** łącznej długości 95,6 km stanowią szczegółową sieć dróg publicznych łączących wszystkie miejscowości Gminy Budry w tym:
  - Drogi bitumiczne i betonowe – 17,6 km, w tym 5,5 km wybudowane w 2024 r.
  - Drogi tłuczniowe i brukowe – 38,9 km, w tym 15,5 km wybudowane w 2024 r.
  - Drogi gruntowe ulepszone żwirem – 8,0 km;
  - Drogi gruntowe – 36,1 km;
- **Drogi wewnętrzne nie posiadające statusu dróg publicznych** położone na gruntach gminnych i stanowiące dojazdy do gruntów rolnych i niektórych gospodarstw. Długość dróg wynosi ok. 31 km.

Ze środków gminnych wykonano remonty cząstkowe dróg gminnych żwirowych i gruntowych oraz profilowanie nawierzchni dróg równiarką.

Ze środków sołeckich prowadzono remonty cząstkowe części dróg publicznych i wewnętrznych poprzez zakup i rozwożenie kruszywa.

W 2025 r. pod potrzeby budowy i modernizacji dróg wyselekcjonowano 10 odcinków dróg łącznej długości 18 km, w tym remonty dwóch mostów w miejscowości Popioły i Budzewo na rzece Gołdapa.

W ramach współpracy z Zarządem Dróg Wojewódzkich, Gmina Budry otrzymała nieodpłatnie kładkę dla pieszych, która zamontowana zostanie w ramach przebudowy ciągów pieszych łączących ul. M. Kajki i ul. ks. N. Masłowskiego w Budrach. Szacunkowy koszt przebudowy i zagospodarowania terenu wg kosztorysu inwestorskiego wynosi 80.000 zł.

3.4. Zagospodarowanie przestrzenne.

Obszar gminy objęty obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego: ok. 0,3%. Gmina Budry przystąpiła do opracowania Planu ogólnego obejmującego obszar całej gminy, z wyłączeniem terenów zamkniętych. W wyniku przetargu został wyłoniony wykonawca zadania. W roku 2025 wykonane zostały następujące etapy: Etap 1: spotkania informacyjne, zbieranie wniosków, prace projektowe, Etap 2: sporządzenie projektu planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, uzgadnianie i opiniowanie projektu planu, Etap 3: konsultacje społeczne projektu planu ogólnego. W roku 2026: Etap 4: rozpatrzenie uwag, Etap 5: projekt planu skierowany do uchwalenia. Rady Gminy Budry uchwałą z dnia 19 marca 2026 r. uchwaliła plan ogólny gminy Budry.

Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu: 36

Liczba wydanych decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego: 3

4. REALIZACJA ZADAŃ OŚWIATOWYCH

Szkoły na terenie gminy Budry:

1. Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Listopada 1918 r. w Sobiechach.
2. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Więckach. W skład zespołu wchodzi:
  - Szkoła Podstawowa im. Michała Kajki w Budrach z siedzibą w Więckach.
  - Samorządowe Przedszkole w Budrach (*utworzono 01.09.2019 r.*).

4.1. Liczba uczniów.

Liczba uczniów uczęszczająca do szkół w Gminie Budry.

	Liczba uczniów rok 25/26	Liczba uczniów rok 24/25	Liczba uczniów rok 23/24	kl. 0	kl. I	kl. II	kl. III	kl. IV	kl. V	kl. VI	Kl. VII	Kl. VIII
SP Budry z siedzibą w Więckach	69	66	70	0	6	8	5	14	8	11	6	11
SP Sobiechy	71	73	83	7	9	9	3	10	6	9	7	11
Razem	140	139	153	7	15	17	8	24	14	20	13	22

Liczba przedszkolaków

	Liczba przedszkolaków 25/26 rok	Liczba przedszkolaków 24/25 rok	Liczba przedszkolaków 23/24 rok
PRZEDSZKOLE SAMORZĄDOWE W BUDRACH	29	2 Oddziały Budry - 28	2 Oddziały Budry - 27
Razem	29	28	27

4.2. Stan zatrudnienia w szkołach.

Stan zatrudnienia w szkołach.

Podmiot	Nauczyciele 2025/2026 rok	nauczyciele 2024/2025 rok	sprzątaczką	konserwator	sekretarka
SP Budry	13,41	13,41	3	1	1
SP Sobiechy	12,65	13,87	3	1	1
Przedszkole samorządowe od 01.09.2019	3 etaty nauczycieli 1 etat pomoc nauczyciela	3 etaty nauczycieli 1 etat pomoc nauczyciela	1/2	-	-
Razem	30,06	31,28	6,5	2	2

4.3. Wydatki na oświatę i wychowanie.

Wydatki poniesione na poszczególne szkoły.

Wydatki poniesione na poszczególne szkoły:	2024 r.	2025 r.
Szkoła Podstawowa w Więckach	2.424.734,39 zł	2.583.424,69 zł
- wydatki związane z zatrudnieniem n-li i obsługi szkół	2.239.004,65 zł	2.401.718,08 zł
- wydatki rzeczowe:(w tym podręczniki)	130.229,74 zł	134.299,28 zł
- wydatki remontowe	8.000,00 zł	-
- aktywna tablica	43.750,00 zł	-
- Program Rozwoju Czytelnictwa	3.750,00 zł	-
- Projekt Młodzi Kreatywni *	-	47.407,33 zł
Szkoła Podstawowa w Sobiechach	2.470.455,98 zł	2 658 446,89 zł
-wydatki związane z zatrudnieniem n-li i obsługi szkół	2.278.796,05 zł	2.440.813,15 zł
- wydatki rzeczowe: (w tym podręczniki)	137.454,93 zł	137.969,72 zł
-wydatki inwestycyjne (zbiornik przeciwpożarowy)	10.455,00 zł	-
- aktywna tablica	43.750,00 zł	-
- Program Rozwoju Czytelnictwa	-	3.750,00 zł
- Projekt Młodzi Kreatywni *	-	47.407,33 zł
- Projekt Uniwersytet Ludowy Pogranicza * (w tym wkład własny)	-	28.506,69 zł
Oddział Przedszkolny	554.161,76 zł	624 104,74 zł
- wydatki związane z zatrudnieniem n-li	355.823,56 zł	554.181,64 zł
- wydatki rzeczowe	62.079,18 zł	69.923,10 zł
- wydatki z tytułu uczęszczania dzieci do przedszkoli w innych gminach	136.259,02 zł	-

* pozostałe wydatki finansowane z projektu UE

Pozostałe wydatki na oświatę w 2025 roku	
Wydatki z tytułu uczęszczania dzieci do przedszkoli w innych gminach	148.201,33 zł
Wydatki z funduszu zdrowotnego	3.670,00 zł
Projekt Młodzi Kreatywni *	4.462,34 zł
Projekt Uniwersytet Ludowy Pogranicza *	16.000,00 zł
Projekt hali sportowej	39.975,00 zł

* pozostałe wydatki finansowane z projektu UE

Subwencje oświatowe.

Subwencje oświatowe	2024 r.	2025 r.
Potrzeby oświatowe które zostały oszacowane na podstawie danych z (SIO)	3.508.504,00 zł	4.120.510,00 zł
Dotacje otrzymane:	192.396,22 zł	19.663,10 zł
- w tym przedszkolna	96.600,60 zł	-
- w tym na podręczniki	22.795,62 zł	18.163,10 zł
- w tym aktywna tablica	70.000,00 zł	-
- w tym Program Rozwoju Czytelnictwa	3.000,00 zł	1.500,00 zł
Projekt Młodzi Kreatywni * UE	-	100.000,00 zł
Dochody z tytułu uczęszczania dzieci do przedszkola z innych gmin	27.287,04 zł	13.113,74 zł
Dofinansowanie z budżetu Gminy	2.207.346,15 zł	2.101.881,39 zł

* wydatki finansowane z projektu UE

4.4. Organizacja dowożenia uczniów do szkół.

Gmina Budry realizując swój ustawowy obowiązek zapewnienia dowozu uczniów do szkół. W roku 2025 wydaliśmy na ten cel 226.749,05 zł.

Dowożeniem są objęci również uczniowie Specjalistycznego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Węgorzewie – 8 uczniów.

Na podstawie umowy zawartej z opiekunem ucznia - gmina zwraca koszty dowozu własnym samochodem przez opiekuna ucznia oraz refunduje opiekunom koszty zakupionych biletów w komunikacji publicznej.

W roku 2025 wydaliśmy na ten cel 54.765,68 zł.

4.5. Dożywianie dzieci w szkołach.

W roku 2025 dożywianiem w formie posiłków w szkole było objętych 73 dzieci. Wydatki związane z dożywianiem to 107.349,00 zł, w tym własne 21.470,00 zł.

Średni koszt obiadu w gminie kształtował się w granicach 13,64 zł.

5. KULTURA, SPORT, PROMOCJA GMINY

5.1. Gminny Ośrodek Kultury.

Gminny Ośrodek Kultury jest samorządową instytucją kultury, której głównym zadaniem jest prowadzenie działalności kulturalnej na terenie całej gminy, która zaspokoi potrzeby czytelnicze i kulturalne mieszkańców oraz swoimi wielorakimi działaniami upowszechnia i promuje kulturę lokalną. W skład ośrodka wchodzi również Gminna Biblioteka Publiczna.

Swoje zadania ośrodek realizuje poprzez różne formy zajęć oraz wydarzeń kulturalnych, skierowanych do dzieci, młodzieży oraz dorosłych.

Kadra zatrudniona w GOK:

- Dyrektor – 1 etat;
- Bibliotekarz – 1 etat;
- Instruktor amatorskiego ruchu artystycznego – 1 etat; (zatrudnienie do 30 kwietnia 2025);
- specjalista ds. organizacji wydarzeń i upowszechniania kultury w Młynie Kulturalnym (zatrudnienie od 1 września 2025);
- Pracownik gospodarczy – ½ etatu;
- Konserwator – 1 etat;
- Główny księgowy – ¼ etatu.

Zatrudnieni na umowę zlecenie:

- akompaniator muzyczny zespołów ludowych;
- Instruktor nauki gry na instrumentach.

W Gminnym Ośrodku Kultury działają zespoły:

- Alebabki – dorośli;
- Absolwent – dorośli;
- Budzewiaki – dorośli;
- Iskierki – dzieci - soliści w kółku piosenki - świetlica w Ołowniku;
- Force Fire – młodzieżowy zespół tańca z ogniem przy świetlicy w Ołowniku.

Gminny Ośrodek Kultury w Budrach współpracował między innymi z: Kołami Gospodyń Wiejskich, stowarzyszeniami, Klubem Seniora, Muzeum Zanavykai na Litwie, Zespołem Szkolno-Przedszkolnym w Więckach, Szkołą Podstawową w Sobiechach, Warsztatem Terapii Zajęciowej w Olszewie Węgorzewskim, Klubem 1 Mazurskiej Brygady Artylerii w Węgorzewie, Przedszkolem Samorządowym w Budrach, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Budrach, Węgorzewskim

Centrum Kultury, Nadleśnictwem Czerwony Dwór, Polskim Związkiem Łowieckim w Suwałkach, Domem Kultury w Gołdapi.

Za wieloletnią pracę na rzecz upowszechniania kultury dyrektor Aneta Stankiewicz otrzymała odznakę honorową „**Zasłużony dla Kultury Polskiej**” przyznawaną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Działające przy ośrodku kultury zespoły i soliści występowali podczas wydarzeń kulturalnych w gminie Budry oraz poza jej terenem, jak np.:

- Polsko – ukraińskie spotkanie opłatkowe w Budrach;
- Ogień Nocy Letniej w Ołowniku;
- Akademia z okazji Narodowego Święta Niepodległości;
- Dożynki w Budrach i Dożynki w Pozezdrzu (także z obrzędem dożynkowym zespołu Budzewiaki);
- Międzynarodowy Jarmark Folkloru w Węgorzewie;
- Dzień Kobiet;
- Przegląd pieśni religijnych w Radziejach;
- Festiwal Folklorystyczny na plaży w Wilkasach;
- Dożynki Powiatowe w Gołdapi;
- Dożynki Wojewódzkie w Olsztynku;

Ponadto zespół Budzewiaki zdobył I miejsce za najpiękniejszy wieniec w województwie. Soliści występowali na wielu festynach, dożynkach i imprezach okolicznościowych.

W GOK organizowane były warsztaty tańca towarzyskiego dla dorosłych oraz nauka gry na instrumentach dla dzieci i młodzieży.

5.2. Dotacje.

Dotacja podmiotowa w wys. 679 675,00 zł, w tym:

- GOK: 565 675,00 zł;
- Biblioteka 114 000,00 zł;

Pozyskane środki z wynajmu sprzętu, sali widowiskowej, świetlic, pomieszczeń – 7 249,50 zł;

Wpłaty na imprezy okolicznościowe 19 976,20 zł;

Dotacja celowa: Biblioteka Narodowa – 1 969,00 zł;

Organizacja warsztatów – 19 185,00 zł;

Darowizny – 5 200,00 zł

Refundacja z PUP – 25 476,37 zł

5.3. Wydarzenia kulturalne i sportowe.

Wydarzenia kulturalne zrealizowane w roku 2025:

- organizacja ferii zimowych dla dzieci (turniej tenisa, akademia czekolady, karaoke przy mikrofonie, olimpiada planszówek, zajęcia plastyczne, bal karnawałowy, zabawy rekreacyjne, pokazy iluzjonisty MAGO MAGIK SHOW),
- XXIV Regionalny Przegląd Kolęd i Pastorałek w Budrach,
- zabawa walentynkowa,
- organizacja wystaw w galerii: malarstwo Danuty Reginy Biesiadeckiej, poplenerowa wystawa z wydarzenia „Święto lipowych łąk” w Piłakach Małych, ceramika artystyczna Danuty Reginy Biesiadeckiej połączona z wystawą biograficzną o Jadwidze Tressenberg i prelekcją Barbary Grązewicz-Chłudzińskiej, malarstwo Haliny Kołos, malarstwo Zbigniewa Grocha, malarstwo Renaty Kutkiene (Litwa), malarstwo Jacka Semeniuka, ekspozycja fotografii przyrodniczej prezentowanej przez Barbarę Grzebułską, wystawa pokonkursowa prac dzieci „Mazury jesienią”, wystawa „Ekspedycja Zientara-Malewska. Pieśń weselna”, poświęconą twórczości Marii Zientary-Malewskiej – warmińskiej poetki, nauczycielki i działaczki społecznej, Wernisaż prac uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Olszewie Węgorzewskim,
- Dzień Kobiet (koncerty zespołów i wokalistów pod kier. Roberta Magielnickiego z DK w Gołdapi, zespoły i soliści GOK Budry, koncert Błażeja Moldy,
- warsztaty pisankarskie metodą batikową,
- kiermasz wielkanocny z udziałem wystawców z gminy Budry i regionu,
- XXIV konkurs recytatorski dla szkół podstawowych „Wiosenny Koncert Poezji” pod patronatem starosty węgorzewskiego,
- sztuka teatralna dla dzieci przedszkolnych - z aktorami Akademii Teatru z Krakowa,
- warsztaty holistyczne dla kobiet z Anną Leczycką,
- Mapping 3d „Z przeszłości do przyszłości”,
- V FestGalówka z dzyndzałkami promująca produkty lokalne, wydarzenia towarzyszące: zlot motocykli, warsztaty pieczenia sękacza, stoiska produktów lokalnych, animacje dla dzieci z ogródkiem zabaw, warsztaty edukacyjno- przyrodnicze, koncerty zespołów GOK oraz zaproszonych gości, artystyczna gwiazda wydarzenia: góralska Kapela Jontki z Żywca, konkurs na „Dzyndzałkowe Przędownice” podczas Mazurkich Mistrzostw Lepienia Pierogów na czas, konkursy dla dzieci, degustacje, kiermasz rękodzieła,
- Zlot zabytkowych aut (udział wzięło 80 aut, w tym jedyny w kraju pływający Amphicar 770 z lat 60-tych),

- Dożynki z olimpiadą sołecką „Sołtysiada” z występami grup folklorystycznych oraz konkursami: na najpiękniejszy wieniec dożynkowy, na najpiękniejsze stoisko dożynkowe oraz najsmaczniejszy chleb ze smarowidłem. Podczas wydarzenia wystąpiły m.in. zespoły ZPiT Węgorzewo, Dmitro Sokolova, zespoły wokalne z Domu Kultury w Gołdapi, GOK Pozezdrze, teatr tańca ognia z GOK Budry. Kiermasz produktów lokalnych, rękodzieła ludowego oraz rzemiosł dawnych. W tegorocznej edycji dożynek zorganizowane były plenerowe warsztaty pieczenia chleba z mobilną piekarnią z udziałem Mistrza piekarskiego, którego ekipa reprezentuje Polskę na arenie Europejskiej w pokazach i warsztatach pieczenia chleba,
- koncert Jana Kondraka - barda z Lubelskiej Federacji Bardów,
- Artystyczne Spotkania Seniorów „Dojrzałi – Wspaniali” z prezentacją juniorów pary tanecznej zdobywającej klasę mistrzowska w tańcu towarzyskim,
- koncert solowy Karoliny Lizer (wokalistki, która przeszła do historii polskiej muzyki rozrywkowej wygrywając jako jedyna nagrody Koncertu PREMIERY KFPP Opole 2022: Nagrodę Publiczności oraz nagrodę Jury a także dodatkowo Nagrodę ZAiKS-u z piosenką „Czysta woda” - spotkanie z podróżnikami (Krzysztofem Buczyńskim i Kasią Juis, prezentujący bałkański kraj, położony na brzegach morza Adriatyckiego – Czarnogórę),
- konkurs recytatorski „Jesienne zadumania o Ojczyźnie”,
- konkurs plastyczny „Mazury jesienią”,
- warsztaty szydełkowania,
- akademia z okazji rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości,
- andrzejkowa potańcówka,
- Kiermasz mikołajkowy z udziałem wystawców z regionu,
- Polsko–ukraińskie spotkanie opłatkowe.

5.4. Gminna Biblioteka Publiczna w Budrach.

W Gminnej Bibliotece Publicznej w Budrach jest zatrudniona 1 osoba na całym etacie. Dotacja podmiotowa w 2025 r. wyniosła 114 000,00 zł. Dotacja celowa z Biblioteki Narodowej wyniosła 1 969,00 zł, z której to kwoty zakupiono 53 książki. Z dotacji podmiotowej, jaką otrzymała biblioteka wykorzystano na zakup nowości oraz dostęp do platformy Legimi łącznie 9 609,00 zł. W 2025 roku zarejestrowano 147 czytelników, którzy wypożyczyli ogółem 4 928 książek. W ciągu roku 2025 zorganizowano 2 konkursy recytatorskie objęte patronatem Powiatu Węgorzewskiego tj.: „Wiosenny Koncert Poezji” organizowany marzec-kwiecień oraz „Jesienne zadumania o Ojczyźnie”, który odbywa się w listopadzie. W ciągu całego roku 2025 bibliotekę regularnie odwiedzały przedszkolaki. Łącznie odbyło się 49 lekcji bibliotecznych, podczas których maluchy korzystają z

robotów edukacyjnych, uczą się podstaw programowania. Wzięło udział w takich lekcjach łącznie ok. 481 uczestników.

W ubiegłym roku Gminna Biblioteka Publiczna w Budrach przystąpiła już kolejny raz do projektu ogólnopolskiego „Mała Książka Wielki Człowiek”, promującego czytelnictwo wśród najmłodszych czytelników. Projekt ten jest koordynowany przez Instytut Książki, a finansowany ze środków ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa. W ramach tego programu rozdano dzieciom 31 dyplomów.

6. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA

6.1. Gospodarka odpadami.

Od roku 2003 Gmina Budry pozostaje członkiem Mazurskiego Związku Międzygminnego – Gospodarka Odpadami w Giżycku. Związek realizuje zadania w zakresie gospodarki odpadami, w tym m.in. wyłania w drodze przetargu firmy zajmujące się odbiorem, transportem oraz zagospodarowaniem odpadów oraz prowadzi cały system związany z ewidencją podmiotów wytwarzających odpady. W celu realizacji zadań publicznych w dziedzinie gospodarki odpadami polegających na przetwarzaniu odpadów komunalnych Mazurski Związek Międzygminny - Gospodarka Odpadami powołał w dniu 7 grudnia 2009 r. spółkę pod nazwą: Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Spytkowo Sp. z o.o. Wyłącznymi właścicielami spółki są gminy wchodzące w skład Związku.

6.2. Dane w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Ilość odpadów wysegregowanych z odpadów selektywnie zebranych oraz odpadów zmieszanych (niesegregowanych) komunalnych wg danych Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych Sp. z o.o. Spytkowo dla Gminy Budry:

Kod odpadów				
15 01 01	15 01 02	15 01 04	15 01 05	15 01 07
Opakowania z papieru i tektury	Opakowania z tworzyw sztucznych	Opakowania z metali	Opakowania wielomateriałowe	Opakowania ze szkła
Ilość [Mg]				
31,81	12,31	12,52	0,68	41,91

1. Utrzymanie czystości i porządku w gminie						
				L.p.	Ogółem	
Odpady komunalne zebrane selektywnie i wysegregowane z frakcji suchej – w ciągu roku	razem		tony	01	210,4	
	papier i tektura			02	9,9	
	szkło			03	53,2	
	tworzywa sztuczne			04	0,00	
	metale			05	0,00	
	odzież i tekstylia			06	0,00	
	niebezpieczne			07	0,00	
	baterie i akumulatory	razem		08	0,00	
		W tym niebezpieczne		09	0,00	
	zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	razem		10	0,4	
		W tym niebezpieczne		11	0,4	
	wielkogabarytowe				12	0,1
	biodegradowalne				13	49,2
	opakowania wielomateriałowe				14	0,0
	zmieszane odpady opakowaniowe				15	79,3

	pozostałe		16	18,3	
Odpady budowlane i rozbiórkowe będące odpadami komunalnymi	zebrane	tony	17	-	
	Poddane odzyskowi		18	-	
Nielegalne wysypiska	Istniejące – stan w dniu 31.XII	sztuki	19	-	
		pow. w m ²	20	-	
	Zlikwidowane – w ciągu roku	sztuki	21	-	
	Odpady komunalne zebrane podczas likwidacji nielegalnych wysypisk – w ciągu roku	tony	22	-	
Punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych – stan w dniu 31.XII			sztuki	23	0
2. Koszty systemu gospodarki odpadami					
			L.p.	Ogółem	
Liczba jednostek wpisanych do RDR w zakresie odbioru odpadów komunalnych – stan w dniu 31 XII			sztuki	1	2
Koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami	ogółem		tys. zł.	2	1152
	w tym	Odbierania / zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych		3	239
		Odbierania / zagospodarowania selektywnych odpadów komunalnych		4	913
		Odbierania / zagospodarowania zmieszanych i selektywnych odpadów komunalnych (ryczałt)		5	Nie dotyczy

6.3. Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Budry.

Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Budry realizowane było przez Mazurski Związek Międzygminny – Gospodarka Odpadami z siedzibą w Giżycku. Zarząd Związku w dniu 09 kwietnia 2025 roku podjął uchwałę nr 8/IV/2025 w sprawie ogłoszenia naboru wniosków w ramach Programu dotacyjnego „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gmin województwa warmińsko-mazurskiego” realizowanego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie i przyjęcia regulaminu realizacji programu dla gmin będących uczestnikami Mazurskiego Związku Międzygminnego – Gospodarka Odpadami.

10 Kwietnia 2025 roku został złożony wniosek o dofinansowanie realizacji projektu ze środków publicznych z WFOŚiGW w Olsztynie. W dniu 30 lipca 2025 roku została zawarta umowa dotacji z WFOŚiGW w Olsztynie. Po wyłonieniu wykonawcy zadania zgodnie z umową zadanie realizowane było z 81 nieruchomości, z których łącznie odebrano 245,820 Mg wyrobów zawierających azbest. Każdy wnioskodawca, który zakwalifikował się do programu otrzymał 100% dofinansowania.

Poniżej przedstawiono ilości usuniętego azbestu w podziale na poszczególne gminy w ramach programu.

Tabela: Ilość usuniętego azbestu z terenu poszczególnych gmin [w Mg] w ramach realizacji programu z dofinansowania z WFOŚiGW w Olsztynie.

Gmina Budry	Gmina Banie Mazurskie	Gmina Giżycko	Miasto Giżycko	Gmina Kruklanki	Gmina Miłki
13,830	19,840	56,820	4,870	3,730	8,320

Gmina Orzysz	Gmina Pozezdrze	Gmina Ryn	Gmina Srokowo	Gmina Węgorzewo	Gmina Wydminy
53,630	18,090	18,710	7,540	11,130	29,310

6.4. Ochrona środowiska.

Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w 2024 r. na terenie gminy Budry został utworzony **torfowiskowy rezerwat przyrody Bagno Minta**.¹ Rezerwat o powierzchni 491,09 ha znajduje się na terenach zarządzanych przez RDLP w Białymstoku, Nadleśnictwo Czerwony Dwór.

Rezerwat Bagno Minta powołano w celu zachowania kompleksu ekosystemów torfowiskowych, leśnych i wodnych oraz związanych z nimi naturalnych zbiorowisk roślinności torfowiskowej i stanowisk cennych gatunków zwierząt i roślin, w szczególności licznej populacji haczykowca błyszczącego *Hamatocaulis vernicosus*.

Ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych, które poprzez swą politykę, powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne obecnemu oraz przyszłym pokoleniom. Działania w tym zakresie polegają na zachowaniu równowagi pomiędzy rozwojem gospodarczym, oczekiwaniami mieszkańców, a ochroną cennych i unikatowych zasobów przyrodniczych. Wiąże się to z zapobieganiem wystąpienia negatywnych dla środowiska skutków działalności gospodarczej, jak i racjonalnym użytkowaniem zasobów przyrodniczych, takich jak gospodarka wodna, leśnictwo, ochrona oraz wykorzystanie zasobów surowcowych i glebowych.

Gmina Budry w zakresie ochrony środowiska prowadzi działania o charakterze długofalowym poprzez planowanie strategii i realizację programów, które stopniowo przyczyniają się do poprawy stanu środowiska naturalnego i utrzymania równowagi w ekosystemie.

---

¹ Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z 4 grudnia 2024 r. publikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego, poz. 5367 w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Bagno Minta”

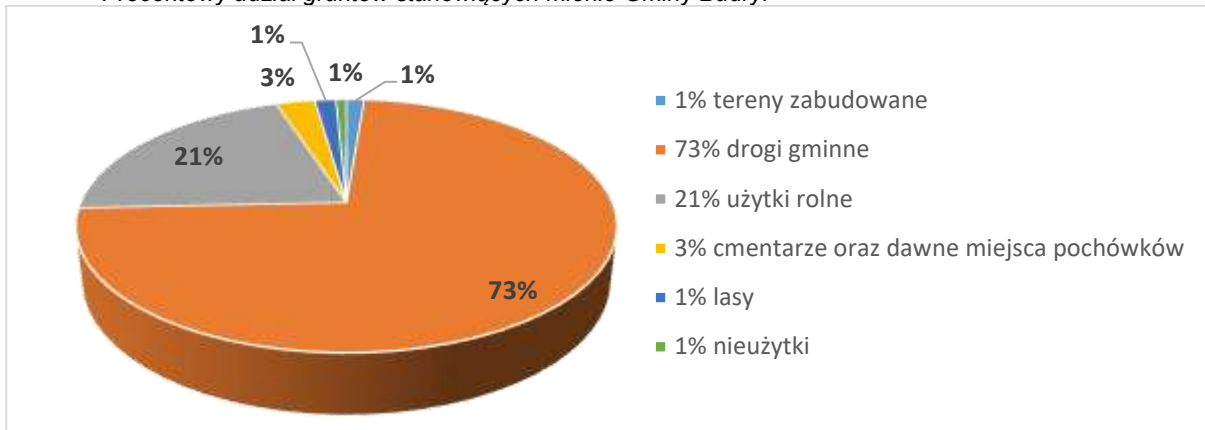
7. STAN MIENIA KOMUNALNEGO

7.1. Grunty gminne.

Gmina Budry jest właścicielem gruntów o powierzchni 397 ha, zasadniczo sklasyfikowanych jako grunty-użytki rolne. W skład gruntów gminnych wchodzi: tereny zabudowane - 5 ha, drogi gminne - 290 ha, użytki rolne - 82 ha, cmentarze oraz dawne miejsca pochówków - 11 ha, lasy - 6 ha i nieużytki 3 ha.*

* dane wg ewidencji Starostwa Powiatowego w Węgorzewie.

Procentowy udział gruntów stanowiących mienie Gminy Budry.

7.2. Budynek i lokale.

W roku 2025 Gmina Budry posiadała w zasobie mieszkaniowym 22 lokale w tym 18 w najmie, 3 lokale przeznaczone do sprzedaży oraz 1 lokal rezerwy.

Tabela: Budynek i lokale mieszkalne należące do Gminy Budry.

Miejscowość	Liczba lokali	Liczba budynków
Budry	5	5
Olszewo Węgorzewskie	6	5
Więcki + Drogiewo	3	2
Ołownik	1	1
Sobiechy	1	1
Wężówko	1	1
Piłaki Małe	1	1
Koźlak	2	2
Dąbrówka	1	1
Zabrost Wielki	1	1

Miejscowości	Budynek / lokal
Budry	Budynek biurowy UG, siedziba OSP, budynek GOK, GOPS, Bank BS., Klub „Senior+”, Ośrodek Zdrowia, Przedszkole, lokal biblioteki, lokal telekomunikacji, magazyny UG, Kaplica – „Dom Pożegnań”, Młyn Kulturalny (muzeum), oczyszczalnia ścieków, budynek byłej szkoły.
Brzozówko	świetlica
Grądy Węgorzewskie	świetlica
Popioły	świetlica
Piłaki Małe	świetlica, nieczynna zlewnia mleka (przeznaczona do rozbiórki)
Budzewo	świetlica
Zabrost Wielki	świetlica
Więcki	szkoła podstawowa, sala gimnastyczna, świetlica
Pawłowo	świetlica
Sobiechy	szkoła, świetlica
Ołownik	świetlica, siedziba OSP
Olszewo Węgorzewskie	sklep, świetlica, hydrofornia, budynek Warsztatów Terapii Zajęciowej

7.3. Gospodarowanie mieniem komunalnym.

Remonty i modernizacje – budynki i lokale.

Gmina Budry w miarę swoich możliwości podejmuje działania mające na celu poprawę funkcjonalności i modernizację obiektów stanowiących mienie komunalne Gminy.

Do najbardziej znaczących przedsięwzięć w roku 2025 można zaliczyć m.in.:

- Remont pomieszczeń świetlicy wiejskiej w Brzozówko;
- Remont elewacji świetlicy wiejskiej w Więckach;
- Adaptacja budynku garażowo magazynowego drewnianego na budynek o konstrukcji (zabudowie) stalowej w miejscowości Budry.

Sprzedaż – lokale mieszkalne i działki.

W 2025 roku - brak sprzedaży lokali i działek gminnych.

7.4. Cmentarz komunalny w Budrach.

Na Cmentarzu Komunalnym w Budrach w 2025 roku została wykonana inwentaryzacja wraz z utworzeniem systemu administracyjnego i strony internetowej <http://www.mogily.pl/budry>.

Dzięki pracom powstała mapa i plany, sporządzane na podstawie danych z pomiaru geodezyjnego, spis z natury wszystkich osób pochowanych na cmentarzu. Na stronie znajduje się *Interaktywny Plan Cmentarza*, na którym można odnaleźć dane o każdym grobie i osobach w nich pochowanych wraz z miniaturą zdjęcia. Z kolei w *Galerii* możemy podziwiać te niezwykle miejsca, piękne nagrobki i zwykłe krzyże z różnych okresów. Zakładka *Rocznice* przypomina o osobach zmarłych danego dnia kalendarzowego. Ten dział w zamiarze twórców ma być cały czas rozwijany, a informacje nadal gromadzone. Najważniejsza jest oczywiście wyszukiwarka, w której po wpisaniu

nazwiska i imienia możemy odnaleźć pochowanego. Sortowanie umożliwia nam odnalezienie osób najstarszych, najwcześniej urodzonych lub zmarłych. Na stronie można również znaleźć informacje ogólne cmentarza, tak jak np. administrację cmentarza, regulamin czy wysokość opłat za korzystanie.

8. BEZPIECZEŃSTWO

8.1. Stan bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Stan bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Gminy Budry w 2025 roku na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Węgorzewie.

Przestępstwa, pełny katalog przestępstw - 25, w tym:

- drogowe - 2
- gospodarcze - 2
- kradzież cudzej rzeczy - 2
- przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego - 4
- znieważenie funkcjonariusza publicznego lub organu RP - 4
- przeciwko mieniu - 1
- znęcanie się nad rodziną - 1

Wykroczenia w związku z prowadzeniem czynności wyjaśniających - 28, w tym:

- niszczenie lub uszkodzenie czyjejs rzeczy - 3
- przekroczenie prędkości - 3
- prowadzenie pojazdu bez uprawnień - 2
- naruszenie przepisów o bezpieczeństwie lub porządku w ruchu drogowym - 4
- kradzież lub przywłaszczenie cudzej rzeczy - 3
- prowadzenie pojazdu po użyciu alkoholu - 2

Liczba kolizji drogowych – 18.

Liczba kolizji pod działaniem alkoholu – 1.

Liczba wypadków drogowych – 4.

Liczba wypadków pod działaniem alkoholu – 1.

8.2. Ochotnicze Straże Pożarne.

Ochotnicza Straż Pożarna w Budrach.

Ochotnicza Straż Pożarna w Budrach powstała w 1950 roku. Obecnie posiada status prawny jako stowarzyszenie. OSP w Budrach liczy 28 członków w tym 7 kobiet i 3 członków honorowych. Przy OSP powstała Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza, składająca się 23 członków. W budynku OSP znajdują się dwa stanowiska na samochody. Na stanie Ochotniczej Straży Pożarnej w Budrach znajdują się 2 samochody pożarnicze. 1 średni samochód ratowniczo-gaśniczy, marki Mercedes z

2013 r. oraz 1 lekki samochód pożarniczy Iveco Daily z 2023 r. OSP w Budrach należy do KRSG i ma pełne wyposażenie ratowniczo-gaśnicze niezbędne do prowadzenia akcji.

W 2025 r. strażacy wyjeżdżali do akcji ratowniczych 38 razy, w tym do 12 pożarów, 22 miejscowych zagrożeń. Alarmów fałszywych - 4.

Ochotnicza Straż Pożarna w Budrach w 2025 r. otrzymała dotacje z KRSG w wys. 7240 zł oraz 8000 zł z innych źródeł.

Ochotnicza Straż Pożarna w Ołowniku.

Ochotnicza Straż Pożarna w Ołowniku powstała w 1964 roku. Obecnie posiada status prawny – Stowarzyszenie. OSP w Ołowniku liczy 35 członków, w tym 8 kobiet. W budynku OSP znajdują się 3 stanowiska na samochody. Na stanie OSP w Ołowniku znajduje się średni samochód ratowniczo-gaśniczy, marki Man z 2010 r., który został pozyskany z KPPSP Węgorzewo w 2021 r. W 2025 r. na bieżącą działalność otrzymało 3600 zł z PSP oraz 2000 zł z innych źródeł.

W roku 2025 strażacy wyjeżdżali do akcji ratowniczych 10 razy, w tym 3 do pożarów, 7 do miejscowych zagrożeń.

Wydatki na Ochotnicze Straże Pożarne w 2025 r.		
	OSP Budry	OSP Ołownik
Ekwiwalenty	8.151,00 zł	2.392,00 zł
Paliwo	2.751,82 zł	1.475,67 zł
Pelet	1.659,00 zł	1.388,18 zł
Inne drobne (żarówki, środki czystości, karta tel. hydronetki, tarcze itp.)	1.014,85 zł	1.020,67 zł
Inne zakupy (akumulatory, maski, elektrody, ubrania itp.)	3.867,40 zł	3.538,34 zł
Inne usługi (usługi kurierskie, drobne usługi, wodomierz)	1.418,66 zł	-
Naprawy sprzętu, pojazdów, aktualizacje, przeglądy, opłaty	15.015,40 zł	917,60 zł
Zakup defibrylatorów	-	-
Energia	1.642,34 zł	2.767,72 zł
Woda	153,85 zł	
Badania strażaków i kierowców	1.520,00 zł	1.460,00 zł
Szkolenia BHP	1.230,00 zł	
Remont Remizy	-	3.000,00 zł

Inne wydatki na Ochotnicze Straże Pożarne w Gminie Budry (OSP Ołownik i OSP Budry)	
Składki i ubezpieczenia	7.377,00 zł

Wydatki w wysokości 5.578,18 zł zostały pokryte z Funduszu Sołectkiego: Brzozówko, Olszewo Węgorzewskie; Ołownik; Ołownik osiedle; Wężówko; Dąbrówka.

---

9. POMOC SPOŁECZNA

Analiza stanu pomocy społecznej dostępna jest w dokumencie „Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2025” i sprawozdaniu z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Budrach za rok 2025.